

Handläggare
Johan Sundman
08-508 260 27**Till**
Trafiknämnden
2017-12-14Malin Andersson
08-508 261 74

Publika toaletter och andra nyttigheter. Reviderat genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner reviderat genomförande av investeringsutgifter för publika toaletter och andra nyttigheter under perioden 2018-2020 om totalt 45,9 mnkr varav 19,9 mnkr är tillskott.
2. Trafiknämnden uppmanar trafikkontoret att utlösa den option om ytterligare upp till 15 publika toaletter som avtalet med JCDecaux innehåller.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefFredrik Alfredsson
AvdelningschefCecilia Wallenius
Enhetschef**Trafikkontoret**
TillståndFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 260 27
Växel 08-508 272 00
johan.sundman@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Sammanfattning

Trafiknämnden lät under 2014 trafikkontoret genomföra en koncessionsupphandling under LOU-liknande förhållanden som utmynnade i att kontoret kunde skriva ett avtal med företaget JCDecaux Sverige AB om publika toaletter och stadsinformations-tavlor. Avtalet gäller fram till 2025-03-31 och omfattar i grunden 5 stora toaletter av modell Jumbo och 50 medelstora av modell Midi.

I avtalet ingår även en option om ytterligare upp till 15 toaletter. Trafikkontoret ansvarar för VA- och elanslutning samt för toalettens bottenplatta, vilket kommer underlätta ny konkurrensutsättning. Kostnaden för detta fick enligt genomförandebeslut i trafiknämnden 2016-05-19 uppgå till 26 mnkr. Per augusti 2017 är 37 toaletter färdigställda. Stadens utgift har varit totalt 25,6 mnkr. Kontoret föreslår nu trafiknämnden att fatta ett reviderat genomförandebeslut som ger kontoret möjlighet att bygga samtliga toaletter i grundleveransen samt även utlösa optionen om ytterligare toaletter. Den ökade kostnaden för detta beräknas bli 19,9 mnkr, vilket ger totalkostnaden 45,9 mnkr för stadens kostnader för samtliga toaletter inom avtalet.

Bakgrund

Under förra mandatperioden beslutade dåvarande trafik- och renhållningsnämnden 2013-06-13 att uppdra åt kontoret att teckna ett koncessionsavtal rörande offentliga toaletter. Vid den tidpunkten fanns inte lagen om upphandling av koncession (LUK), utan det offentliga kunde skriva koncessionsavtal utan konkurrensutsättning. För att pröva konkurrensen valde nämnden att upphandlingen skulle ske i enlighet med den process som lagen om offentlig upphandling (LOU) kräver.

Detta följdes upp med ett tilldelningsbeslut av trafiknämnden 2014-08-28. I förfrågningsunderlaget och i det avtal som sedan tecknades framgår att trafikkontoret ansvarar för och bekostar framdragning av el, vatten, avlopp samt bottenplatta beträffande de publika toaletterna. För reklambärarna står trafikkontoret för kostnaden för el-servisen. Syftet med detta var att säkerställa att staden har så stor rådighet som möjligt inför nästa avtalsslut.

Eftersom Trafikkontoret genomförde en process utifrån LOU:s former som utmynnade i att trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde 2014-06-25 att fatta tilldelningsbeslut till JCDecaux Sverige AB samt uppdra till förvaltningschefen att teckna avtal. Avtalet innebär att JCDecaux placerar ut 5 toaletter av den större modell Jumbo och 50 toaletter av modell Midi på platser som Stockholms stad bestämmer. I toaletterna ingick möjlighet att även få andra nyttigheter som vattenfontän eller cykelpump installerad. Därutöver ingår minst 20 cykelpumpar, endera fristående eller inbyggd i reklamvitrin. I avtalet ingick även 350 reklambärare med en reklamyta samt en yta för stadsinformation. Avtalet omfattar en option på upp till 15 ytterligare toaletter av modell Midi alternativt upp till 5 toaletter av modell Jumbo.

Enligt avtalet bekostar och ansvarar trafikkontoret för att vatten, avlopp och el dras fram samt för att bygga och placera bottenplattan. JCDecaux tillhandahåller toaletterna samt driftsätter och ansvarar för underhåll. Avtalet gäller i tio år från 2015-04-01. När avtalet upphör äger trafikkontoret VA- samt el-abonnemang och bottenplatta.

I trafiknämndens genomförandebeslut från 2016-05-19 godkändes en investeringsutgift för publika toaletter och andra nyttigheter under perioden 2016-2018 om 26 mnkr. Även i detta ärende upprepas att syftet med att staden står för vissa kostnader är att skapa ett större rådtrum vid kommande upphandling.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom trafikkontoret.

Utbyggnaden hittills

Enligt avtalet beslutar staden var toaletterna ska placeras och JCDecaux ansvarar för att söka nödvändiga tillstånd. Valet av platser har skett i nära samråd mellan trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna eftersom det funnits en kritik mot att en så stor del av tidigare offentliga toaletter på gatumark finns i innerstaden. Därför har ett stort fokus vid utplaceringen av dessa toaletter varit att tillgodose behoven i ytterstaden, särskilt på platser där det inte finns andra offentligt tillgängliga toaletter. Många toaletter har därför placerats i närheten av parklekar, badplatser och liknande platser.

Ekonomi

Per oktober 2017 är 37 toaletter färdigställda. Stadens utgift för anslutning till VA- och el samt bottenplattor till dessa har varit totalt 25,6 mnkr. Av dessa är 5 stycken av modellen jumbo och resterande 32 av modellen midi.

Detta innebär att det återstår 18 stycken miditoaletter att bygga för att nå de 50 stycken Miditoaletter som avtalats med JCDecaux. För detta beräknar kontoret att det behövs ytterligare 12 mnkr. Totalt beräknas investeringsutgiften då uppgå till totalt 38 mnkr, vilket är 12 mnkr över det ursprungliga genomförandebeslutet.

Tabell 1: Investeringsutgift för grundåtagandet enligt JCDecauxavtalet

Toalettyp	Färdigställda	Återstår att bygga	Totalt
Midi	32	18	50
Jumbo	5	0	5
Investeringsutgift	25,6 mnkr	12,4 mnkr	38,0 mnkr

Om antalet toaletter enligt grundåtagandet byggs så förväntas kapitalkostnaderna öka med 4,1 mkr 2019, 4,0 mkr under åren 2020-2023 för att sedan ligga på 3,9 mkr årligen till och med 2026. Toaletterna förväntas ha en livslängd på 10 år. Av kapitalkostnaderna avser 3,8 mkr/år avskrivningskostnader, resterande årlig kapitalkostnad utgörs av internränta.

En viktig orsak till ökade kostnader jämfört med ursprungskalkylen är att det har visat sig mer komplicerat och tidskrävande att hitta lämpliga platser för toaletterna, platser som har kunnat accepteras av både stadsdelsförvaltningarna och stadsbyggnadskontoret. Dessutom har de platser som till slut har fått alla nödvändiga tillstånd blivit mer kostsamma än ursprungligen beräknats. Det har främst berott på att både schakt och markberedning för att ansluta toaletterna till el- och VA-nätet blivit dyrare än ursprungskalkylen. Kontorets nuvarande kalkyler har tagit höjd för att entreprenadkostnader framöver kommer vara på samma nivå som hittills, eftersom uträkningarna är baserade på de 37 toaletter som redan byggts. I snitt kostar en toalett 690 000 kr att färdigställa.

Trafikkontoret rekommenderar även att den option som ingår i avtalet, där JCDecaux åtar sig att leverera ytterligare 15 miditoaletter eller 5 jumbotoaletter, utnyttjas. Behovet av publika toaletter är fortsatt stort, vilket framkommer genom upprepade önskemål från olika patientföreningar och allmänhet. Med lämpliga utställningsplatser för dessa toaletter i åtanke föreslår kontoret att optionen utlöses och att det totalt byggs 59 midi och 7 st jumbo. Det innebär att totalt 27 st midi och 2 st jumbo utöver vad som redan har byggts skall byggas.

Om nämnden godkänner att även optionen utnyttjas bedöms den tillkommande investeringsutgiften uppgå till totalt 20,3 mnkr för att totalt bygga 66 toaletter. Den totala investeringsutgift för staden blir då totalt 45,9 mnkr. Detta innebär att kontoret behöver 19,9 mnkr utöver de 26 mnkr som inrymdes i det ursprungliga genomförandebeslutet från 2014.

Tabell 2: Investeringsutgift om optionen i JCDecauxavtalet används

	Totalt antal toaletter enligt optionen	Bygda per oktober 2017	Återstår att bygga
Midi	59	32	27
Jumbo	7	5	2
Investeringsutgift	45,9 mnkr	25,6 mnkr	20,3 mnkr

Kapitalkostnaderna om optionen används blir 4,9 mnkr under åren 2019-2020, 4,8 mnkr för perioden 2021 till och med 2023 för att sedan vara 4,7 mnkr till och med 2026. Kapitalkostnaderna utgörs av avskrivningskostnader på 4,6 mnkr och år, och resten är internränta. Toaletternas livslängd beräknas till 10 år.

Utifrån den planering som finns föreslår kontoret att den ökade investeringen ska fördelas med 3 mnkr för år 2018, 8 mnkr för år 2019 samt 8,9 mnkr för år 2020. Under 2018 är 3 mnkr inrymda i kontorets investeringsbudget, och resterande utgifter beräknas kunna inrymmas under 2019 samt 2020.

Analys och konsekvenser

Eftersom toaletterna i huvudsak är reklamfinansierade och har upphandlats i konkurrens är det viktigt att samtliga toaletter i avtalet byggs. Kontoret har redan fått kritik från konkurrenter till JCDecaux för att utbyggnadstakten varit för låg. Kritikerna har menat att balansen i avtalet har blivit sned. I och med att reklamvitrinerna varit lättare att placera ut har förhållandet mellan antalet utplacerade reklamvitriner och toaletter förskjutits till leverantörens fördel. Därför är det viktigt att staden verkligen uppfyller sin del av avtalet och ser till att samtliga toaletter byggs.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner reviderat genomförande av investeringsutgifter för publika toaletter och andra nyttigheter under perioden 2018-2020 om totalt 45,9 mnkr varav 19,9 mnkr är tillskott.

Trafiknämnden uppmanar trafikkontoret att utlösa den option om ytterligare upp till 15 publika toaletter som avtalet med JCDecaux innehåller.

Slut